

ANALIZA VENITURILOR ȘI CHELTUIELILOR BUGETULUI UNITĂȚII ADMINISTRATIV-TERITORIALE COMUNA BĂCIOI

Jana BULMAGA

Universitatea Tehnică a Moldovei, Facultatea: Inginerie Economică și Business, Departamentul: Economie și Management, Grupa: Contabilitate

janabulmaga@gmail.com

Rezumat: În acest articol, autorul tratează o problemă de mare actualitate și anume tendința unităților administrativ-teritoriale spre autonomie locală, care se bazează pe buna gestionare a finanțelor publice. Autorul analizează partea structurală a unui buget local al unei unități administrativ-teritoriale de nivelul I (comuna Băcioi), și a competențelor autorităților administrație publice locale, în vederea gestionării eficiente a resurselor financiare disponibile.

Cuvinte cheie: finanțe publice, unitate administrativ-teritorială, buget local, venituri bugetare, cheltuieli bugetare, sold bugetar.

Introducere. Ca parte integrantă a sistemului bugetar național, bugetele locale îndeplinesc rolul de stabilire, autorizare și gestionare a veniturilor și cheltuielilor anuale pe plan local. Bugetele locale reprezintă o parte componentă a managementului finanțelor publice, acestea includ în componența lor mijloacele de constituire și întrebuințare a fondurilor bănești în interes public, la nivelul fiecărei unități administrativ teritoriale.

Analiza veniturilor și cheltuielilor bugetelor unităților administrativ-teritoriale (BUAT) reprezintă o problemă de mare actualitate, reieșind din faptul că se dorește acoperirea în întregime a cheltuielilor propuse pentru satisfacerea cerințelor colectivităților locale, iar pentru realizarea acestui obiectiv, competențele autorităților locale trebuie să fie corelate cu veniturile unității respective, iar atingerea acestor performanțe pot duce la autonomie locală.

BUAT de nivelul I sunt constituite din 2 părți principale: *veniturile bugetare și cheltuielile bugetare.*

1. Analiza financiară a veniturilor UAT comuna Băcioi

Veniturile bugetare reprezintă mijloacele bănești care sunt aprobate și încasate la buget local. Acestea sunt constituite în conformitate cu cadrul legal și sunt sursa de finanțare a tuturor cheltuielilor din cadrul unei unități administrativ-teritoriale.

Figura 1.

Analiza structurii și dinamicii veniturilor UAT com. Băcioi

Indicatori	2018		2019		Ab.abs., lei	Ab. rel., %
	lei	%	lei	%		
1. Impozite și taxe	6 633 595,75	28,67	9 314 828,88	34,26	+2 681 232,47	140,42
1.1. Impozite pe venit	4 376 027,96	18,91	6 812 914,74	25,06	+2 436 886,78	155,69
1.2. Impozite pe bunuri imobiliare	1 263 349,76	5,46	1 419 308,83	5,22	+155 959,07	112,34
1.3. Impozite și taxe pe mărfuri și servicii	994 218,03	4,30	1 082 605,31	3,98	+88 387,28	108,89
2. Alte venituri	3 526 524,58	15,24	752 902,63	2,77	-2 773 621,95	21,35
2.1. Venituri din proprietate	37 221,31	0,16	20 712,11	0,08	-16 509,2	55,65
2.2. Venituri din vânzarea mărfurilor și serviciilor	1 694 201,14	7,32	549 696,12	2,02	-1 144 505,02	32,45
2.3. Amenzi și sancțiuni	9 325	0,04	5 000	0,02	-4 325	53,62
2.4. Alte venituri și venituri neidentificate	1 344,37	0,01	0	0	-1 344,37	0
2.5. Alte venituri și finanțări	1 784 432,76	7,71	177 494,40	0,65	-1 606 938,36	9,95
3. Transferuri primite în cadrul bugetului public național	12 978 109,57	56,09	17 123 921,76	62,97	+4 145 812,19	131,94
3.1. Transferuri primite între bugetul de stat și bugetele locale	8 949 191,80	38,68	10 827 161,66	39,82	+1 877 969,86	120,98
3.2. Transferuri primite între bugetele locale în cadrul unei UAT	4 028 917,77	17,41	6 296 760,10	23,15	+2 267 842,33	156,29
Total Venituri	23 138 229,90	100,00	27 191 653,27	100,00	+4 053 423,37	117,52

Concluzie: În anul 2019 veniturile au crescut în raport cu 2018 cu 17,52%, ceea ce constituie 4 053 423 lei. Cea mai mare pondere în venituri o are indicatorul 3. *Transferuri primite în cadrul bugetului public național*, și constituie mai mult de jumătate din totalul veniturilor. În anul 2019 indicatorul 2. *Alte venituri*, a scăzut cu aproape 80% față de anul precedent.

2. Analiza financiară a cheltuielilor UAT comuna Băcioi

Cheltuielile bugetare reprezintă obligațiile financiare ale unei UAT pentru finanțarea instituțiilor publice social-culturale, pentru activitatea autorităților executive, acordarea serviciilor publice și asigurarea îndeplinirii sarcinilor autorităților publice locale.

Conform art. 29 din Legea finanțelor publice nr 181, cheltuielile bugetare sunt determinate de alocațiile bugetare specificate în legile/deciziile bugetare anuale și se efectuează doar prin intermediul autorităților/instituțiilor bugetare.

Figura 2.

Analiza structurii și dinamicii cheltuielilor com. Băcioi

Indicatori	2017		2018		Ab.abs., lei	Ab. rel., %
	lei	%	lei	%		
1. Cheltuieli de personal	7 689 478,02	42,51	9 209 180,98	45,04	+1 519 702,96	119,76
1.1. Remunerarea muncii	6 054 522,78	33,47	7 223 848,74	35,33	+1 169 325,96	119,31
1.2. Contribuții și prime de asigurări obligatorii	1 634 955,24	9,04	1 985 332,24	9,71	+350 377	121,43
2. Bunuri și servicii	6 746 952,59	37,3	8 027 588,76	39,26	+1 280 636,17	118,98
2.1. Bunuri	1 910 958,92	10,56	2 290 738,67	11,20	+379 779,75	119,87
2.2. Servicii	4 835 993,67	26,74	5 736 850,09	28,06	+900 856,42	118,63
3. Cheltuieli privind deprecierea activelor	1 604 650,71	8,87	1 342 870,63	6,57	-261 780,08	83,69
3.1. Cheltuieli privind uzura mijloacelor fixe	1 601 060,71	8,85	1 339 280,63	6,55	-261 780,08	83,69
3.2. Cheltuieli privind amortizarea activelor nemateriale	3 590	0,02	3 590	0,02	0	0
4. Subsidii	30 000	0,17	110 000	0,54	+80 000	366,67
4.1. Subsidii acordate întreprinderilor de stat și municipale	30 000	0,17	110 000	0,54	+80 000	366,67
5. Prestații sociale	1 379 361,92	7,62	1 477 588,97	7,23	+98 227,05	107,12
5.1. Prestații de asistență socială	1 350 219	7,46	1 243 477	6,08	-106 742	92,09
5.2. Prestații sociale ale angajaților	29 142,92	1,16	234 111,97	1,15	+209 969,05	803,32
6. Alte cheltuieli	638 602,61	3,53	277 943,30	1,36	-360 659,31	43,52
6.1. Alte cheltuieli curente	251 400	1,39	198 536,18	0,97	-52 863,82	78,97
6.2. Alte cheltuieli ale instituțiilor bugetare	387 202,61	2,14	79 407,12	0,39	-307 795,49	20,51
Total Cheltuieli	18 089 045,85	100	20 445 172,64	100	+2 356 126,79	113,03

Concluzie: În urma analizei, putem vedea ca resursele financiare ale bugetului local sunt direcționate în cea mai mare parte spre remunerarea muncii, și constituie peste 40% din totalul cheltuielilor. Conform tabelului vedem că în anul 2019 cheltuielile totale au crescut din contul la majoritatea indicatorilor examinați, scăderi fiind înregistrate doar la alte cheltuieli, acesta micșorându-se cu mai mult de 55% comparativ cu 2018.

3. Soldul Bugetar al UAT comuna Băcioi

Soldul bugetar se determină ca diferență dintre veniturile și cheltuielile anului curent, acestuia i se mai spune și rezultat al anului curent. Acesta reprezintă o condiție de bază la aprobarea bugetului pentru următorul an, deoarece conform prevederilor legale ale Legii nr. 181, cu privire la finanțele publice, în cazul soldului deficitar bugetul nu poate fi aprobat și executat.

Conform **Figurii 1 și 2** vedem ca soldul BUAT al com. Băcioi este unul excedentar, lucru apreciat pozitiv din punct de vedere economic și al gestiunii în domeniul finanțelor publice. Acest fapt arată ca la nivelul acestei unități administrativ teritoriale, finanțele publice sunt gestionate rațional și strict în scopurile determinate.

În anul 2018 soldul bugetar constituie 5 049 184,05 lei. Iar în anul 2019 acesta se mărește până la suma de 6 746 480,63 lei.

Concluzie

În concluzie pot spune că în urma analizei bugetului unității administrative teritoriale com. Băcioi, am constatat ca atât veniturile cât și cheltuielile au o tendință de creștere cu fiecare an ce trece.

Indiferent de această tendință, autoritățile administrației publice locale dau dovadă de competență, elaborând bugete și executându-le laudabil. Acest fapt vorbește despre eficiența managementului la nivelul unității administrative teritoriale de nivelul I. Eficiența gestionării finanțelor publice locale este demonstrată de soldul bugetar al anilor supuși analizei, 2018 și 2019, conform raportului privind veniturile și cheltuielile vedem ca în ambele cazuri rezultatul este unul pozitiv, ceea ce se numește sold excedentar. După părerea mea, pentru atingerea performanțelor viitoare la același nivel, autoritățile locale trebuie să mențină aceleași metode de elaborare și executare a bugetului local, fapt ce va îmbunătăți situația localității și prin urmare, în timp îndelungat, situația economică a întregului stat.

Referințe

1. Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale Nr. 181 din 25.07.2014 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2014, nr. 223-230, art. 3, 24, 28, 29, 43);
2. Legea RM Nr. 397-XV din 16.10.2003 privind finanțele publice locale (art. 20);
3. Manole Tatiana, „Managementul finanțelor publice”, Institutul Național de Cercetări Economice – Chișinău 2016 (pag. 109-116) – ISBN 978-9975-63-401-4;
4. Manole Tatiana, „Indicații metodologie privind elaborarea tezelor de an”, Universitatea Tehnică a Moldovei, Editura „Tehnica - UTM” – Chișinău 2019;
5. Manole Tatiana, Tudor Deliu, Andrei Groza, „Ghidul alesului local”, Academia de Administrație Publică de pe lângă Președintele R.M. – Chișinău 2011 – ISBN 978-9975-4224-5-1;
6. Anexă la ordinul Ministerului Finanțelor nr. 209 din 24.12.2015, „Setul metodologic privind elaborarea, aprobarea și modificarea bugetului”(modificat prin Ordinul MF 98 din 20.06.2017), Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017.